

İSO İran'da 10 milyar dolara OSB kuracak

İRAN Ticaret Sanayi Maden ve Tarım Odası (TSMTO) Başkanı Muh-sin Celalpur, "İstanbul Sanayi Odası (İSO) İran'da Organize Sanayi Bölgesi oluşturacak" dedi. Celalpur, İSO'nun İran'da 140 birimden oluşan OSB inşa edeceğini belirtti. Kurulacak sanayi bölgesi için ilk etapta 10 milyar dolarlık yatırım yapılacağını belirten Celalpur, "Anlaşmaya göre,

bu bölgedeki iş gücünün yüzde 85'i İran, yüzde 15'i ise Türkiye'den olacak." ifadesini kullandı. Celalpur, inşaat çalışmalarının bu yılın ikinci yarısında başlayacağını söyledi. İran TSMTO Bakan Yardımcısı Ali Yezdani ise ülkedeki sanayi bölgelerinde yabancıların yer aldığını ancak ilk kez yabancı bir ülkenin İran'da Özel Sanayi Bölgesi kuracağını belirtti.

İSO 500 sonuçları ve sanayinin geleceği...

Yakın dostum ve değerli bir sanayici **İSO Başkanı Erdal Bahçıvan**, 7 Haziran 2016 günü 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun 2015 yılı sonuçlarını kamuoyuna açıkladı. Uzun yıllardan beri her yıl tekrarlanan bu değerli çalışma, yine başka gündemler nedeniyle, fazla tartışılmadan sümen altına gitti ya da arşive girdi. Oysa Türkiye'nin nabzını tutan 500 sanayi kuruluşunun sonuçları çok dikkat çekiciydi ve aynı zamanda çok düşündürücüydü. **İSO Başkanı Erdal Bahçıvan**'ın ustalıkla özetleyerek öne çıkardığı konular çok önemliydi. Bu sonuçlardan sadece birisi ağırlıklı olarak kamuoyuna yansıdı. O da faaliyet kârlarının üçte ikisini finansman giderlerinin alıp götürmesine ilişkin olanıydı.

Halbuki **İSO 500** ile ilgili başka sonuçlar da çok önemliydi. Bahçıvan'ın altını çizdiği bu sonuçları dilerseniz kısaca özetleyelim. Bir önceki yıla göre 2015 yılı sonuçlarına bir bakalım.

- **İSO 500**'ün üretimden net satışları yüzde 7.5 artmış.
- Faaliyet karı yüzde 44.9 artış göstermiş. Yani bir önceki yıla göre karlılığın arttığı ortaya çıkmış.
- Bu arada faaliyet karının net satışlara oranı yüzde 8.7 olmuş. Yani satışlarda kârlılık oranı yükselmiş.
- Ne yazık ki 2015 yılında ihracat yüzde 12.9 daralmış. Özellikle komşu ülkelerle yaşanan sıkıntılar ve Euro Bölgesi'nde yaşanan daralma dolayısıyla sanayi ürünü ihracatımız düşmüş.
- Dünya ortalaması yüzde 25 olan kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlara oranı **İSO 500** grubunda yüzde 39 olarak gerçekleşmiş. Yani borçlanma, yatırımlara değil, kısa vadeli stok ve girdiler için yapılmış.

EKO ANKARA

Prof. Dr. Nevzat Saygılıoğlu

nevzatsaygilioglu@hotmail.com

- Bu borçluluk durumuna bağlı olarak duran varlıkların aktiflere oranı da düşmüş. Şöyle ki dünyada bu oran yüzde 46 iken Türkiye'de **İSO 500** grubunda yüzde 66'ya yükselmiş. Demek ki aktif yapısında, yatırımları ve gücü sergileyen duran varlıklar azalmış, buna karşın değişken varlıklar (cari aktifler) öne çıkmış.
 - Ücretlilerin reel ücretleri 2015 yılında yükselmiş ve yüzde 13.7 ile enflasyonun üzerinde artış sergilemiş.
 - Çok dikkat çekici ve tehlikeli bir gelişme de yabancı sermayeli şirket sayısında yaşanmış. Şöyle ki geçen yıl 153 olan yabancı sermayeli şirket sayısı bu yıl 125'e gerilemiş. Demek ki 2015 yılında 28 yabancı sermayeli büyük şirket Türkiye'den çıkmış.
 - Basında geniş olarak yer aldığı üzere **İSO 500**'ün 2015 yılında finansman giderleri yüzde 75 artış kaydetmiş.
 - Dolayısıyla faaliyet karının yüzde 63.4'ü yani üçte ikisi finansman giderlerine gitmiş.
 - Bu da sanayide borçlanma oranının değil, borçlanma maliyetinin yüksekliğini ortaya koymuş.
- Yukarıda özetlediğimiz **İSO 500** sonuçları hiç iç açıcı değil. Özellikle makroekonomik

büyüklikler de bu sonuçları doğruluyor.

Şöyle ki; GSYH verileri, tüm sektörlerdeki sabit sermaye yatırımlarının (özel sektör sanayi yatırımları dahil) milli gelirden aldığı payın giderek azaldığı görülüyor. Özel sektör sabit sermaye yatırımlarının GSYH içindeki payının; 2006 yılında yüzde 18.9 iken, 2009 kriz yılı hariç her yıl düşüş sergilediği ve 2015 yılında yüzde 16'nın altına gerilemiş olduğu anlaşıyor.

Aynı şekilde özel sektör imalat sanayi yatırımlarının toplam yatırımlar içindeki payı da küçülüyor. Bu pay 2011 yılında yüzde 34.3 iken 2015 yılında yüzde 29'a geriliyor.

Nitekim teşvik kapsamındaki yatırımlar da bu sonuçları doğruluyor. Şöyle ki teşvik kapsamındaki toplam yatırımlar içerisindeki imalat sanayi yatırımların payı, 2010 yılında yüzde 62.4 iken 2015 yılında yüzde 24.3'e kadar düşüş sergiliyor.

Demek ki; GSYH içinde sabit sermaye yatırımları düşüyor, toplam sabit sermaye yatırımları içinde özel sektör imalat sanayi yatırımları daralıyor, bu arada da teşvik kapsamındaki imalat sanayi yatırımları da önemli bir düşüş sergiliyor.

Oysa imalat sanayi Türk ekonomisinin gerçek dinamizmidir. İmalat sanayi geliştikçe istihdam artar, ihracat artar, katma değer artar, kazançlar artar ve ekonomi gerçek büyümeyi sağlar. Dolayısıyla **İSO 500** rakamlarıyla da doğrulanan imalat sanayisindeki olumsuz seyri değiştirmek zorundayız. Yüksek girdi maliyetleri, düşük katma değerli ürünler, ülkenin içinde bulunduğu olumsuz koşullar nedeniyle durumu gözden geçirmeliyiz. Orta gelir tuzağı gibi "orta sanayi tuzağı" içine girmiş olan Türk sanayisinin bu haliyle 2023 hedeflerini değil yakalamak, yanından bile geçemeyiz.

İŞ GÜCÜNÜN YÜZDE 85'İ İRAN, YÜZDE 15'İ İSE TÜRKİYE'DEN OLACAK

İSO, İran'da 10 milyar dolara OSB kuracak

İran Ticaret Sanayi Maden ve Tarım Odası (TSMTO) Başkanı Muh-sin Celalpur, "İstanbul Sanayi Odası (İSO) İran'da organize sanayi bölgesi oluşturacak" dedi.

İran resmi ajansı IRNA'ya konuşan Celalpur, İstanbul Sanayi Odası'nın İran'da 140 birimden oluşan organize sanayi bölgesi inşa edeceğini belirtti. Kurulacak sanayi bölgesi için ilk etapta 10 milyar dolarlık yatırım yapılacağını belirten Celalpur, "Varılan anlaşmaya göre, bu bölgedeki iş gücünün yüzde 85'i İran, yüzde 15'i ise Türkiye'den olacak" ifadesini kullandı.

Celalpur, sanayi birimlerinin inşa çalışmalarının bu yılın ikinci yarısında başlayacağını söyledi. İran TSMTO Bakan Yardımcısı Ali Yezdani ise ülkedeki sanayi bölgelerinde yabancıların yer aldığını ancak ilk kez yabancı bir ülkenin İran'da özel sanayi bölgesi kuracağını belirtti. Yezdani, "Türkiye'nin yanı sıra Çin ve Rusya ile de Casek ve Bem bölgelerinde organize sanayi bölgesi inşası için müzakereler yürüttük. Şu anda Merkezi, Erdebil, Semnan ve Hemedan eyaletlerinde sanayi bölgesi ve özel ekonomi bölgesi oluşturma yönünde İstanbul Sanayi Odası'na sunduğumuz öneri kabul edildi" ifadelerini kullandı.

Yezdani, "Bu Türk tarafına sunduğumuz yedi bölge ve özel ekonomi bölgesi oluşturma önerisi enerji nakil hatlarına, havaalanına ve ulaşım hatlarına yakınlık gibi özelliklere sahip bulunuyor" dedi.

Bu arada İran'da İSO tarafından organize sanayi bölgesi oluşturulmasına yönelik iyi niyet anlaşmasının önceki gün akşamı İSO Başkanı Erdal Bahçivan ve İran TSMTO Başkanı Celalpur tarafından imzalandığı da bildirildi.

"Nitelikli iş birliklerine kapı açacaktır"

İSO Başkanı Bahçivan konuya ilişkin yaptığı yazılı açıklamada organize sanayi bölgesi için bir çalışma komisyonu hazırlığına başlayacaklarını ifade etti. İran'la beraber atılacak işbirliği adımlarının nitelikli iş birliklerine kapı aralayacağını aktaran Bahçivan şunları kaydetti:

"Bu gelişme bizim İSO Meclisi olarak yaptığımız son İran seyahatimizden sonra açıkladığımız 'Birlikte OSB kurma' düşüncesinin bir adım ilerisi olan iyi niyet görüşmesidir. O gün açıklanan düşünceler ile ilgili bir yol haritası oluşturmak için bir araya gelindi. Bu konuda önümüzdeki günlerde atılabilecek somut adımlar konuşuldu. Yani İran seyahatimizden sonra bir adım daha ileri gittik ve bir iyi niyet anlaşması yaptık. Bu çerçevede İran'da bir OSB oluşturmak için Odamızda deneyimli arkadaşlarımızdan oluşacak bir çalışma komisyonu hazırlığına başlıyoruz. Umut ediyoruz ki bu Türkiye-İran ekonomik ilişkilerinin gelişmesi noktasında arzu ettiğimiz ilerlemeler ve nitelikli iş birliklerine kapı açacak, fayda sağlayacak bir proje olacaktır."

İSTANBUL - AA

İSO, İran'da 10 milyar \$'lık OSB kuracak

İran Ticaret Sanayi Maden ve Tarım Odası (TSMTO) Başkanı Muhsin Celalpur, "İstanbul Sanayi Odası (İSO) İran'da organize sanayi bölgesi (OSB) oluşturacak" dedi. İran resmi ajansı IRNA'ya konuşan Celalpur, İstanbul Sanayi Odası'nın İran'da 140 birimden oluşan

OSB inşa edeceğini belirtti. Kurulacak sanayi bölgesi için ilk etapta 10 milyar dolarlık yatırım yapılacağını belirten Celalpur, "Bölgedeki işgücünün yüzde 85'i İran, yüzde 15'i ise Türkiye'den olacak" dedi. İran TSMTO Bakan Yardımcısı Ali Yezdani ise "Türkiye'nin yanı sıra

Çin ve Rusya ile de Casek ve Bem bölgelerinde OSB inşası için müzakereler yürüttük. Merkezi, Erdebil, Semnan ve Hemedan eyaletlerinde sanayi bölgesi ve özel ekonomi bölgesi oluşturma yönünde İstanbul Sanayi Odası'na sunduğumuz öneri kabul edildi" dedi.

İSO İran'da OSB kuracak

Batı'nın ekonomik yaptırımlarını kaldırdığı İran'da Türkler'in yatırımları hız kazandı. **İSO**, İran Ticaret Sanayi Maden ve Tarım Odası (TSMTO) ile Organize Sanayi Bölgesi (OSB) kurulması için iyi niyet anlaşması imzaladı. İran TSMTO Başkanı Muhsin Celalpur, "Sanayi bölgesi için ilk etapta 10 milyar dolarlık yatırım yapılacak" dedi.

İSO Başkanı Erdal Bahçıvan ise "İran'da bir OSB oluşturmak için odamızda deneyimli arkadaşlarımızdan oluşacak bir çalışma komisyonu hazırlığına başlıyoruz" diye konuştu. Varılan anlaşmaya göre, OSB'deki işgücünün yüzde 85'i İran, 15'i ise Türkiye'den olacak. Celalpur, sanayi

birimlerinin inşa çalışmalarının bu yılın ikinci yarısında başlayacağını söyledi.

ÖZEL STATÜYE SAHİP OLACAK

İran TSMTO Bakan Yardımcısı Ali Yezdani ise ülkedeki sanayi bölgelerinde yabancıların yer aldığını ancak ilk kez yabancı bir ülkenin İran'da Özel Sanayi Bölgesi kuracağını belirtti. Yezdani, "Türkiye'nin yanı sıra Çin ve Rusya ile de Casek ve Bem bölgelerinde OSB inşası için müzakereler yürüttük. Şu anda Merkezi, Erdebil, Semnan ve Hemedan eyaletlerinde sanayi bölgesi ve özel ekonomi bölgesi oluşturma yönünde **İstanbul Sanayi Odası**'na sunduğumuz öneri kabul edildi" ifadelerini kullandı.

İSO, yabancı yatırımcıların akın ettiği İran pazarında 10 milyar dolarlık OSB kuracak. İşgücünün yüzde 85'i İran, 15'i ise Türkiye'den karşılanacak

Erdal Bahçıvan

İran'a 10 milyar \$'lık OSB

İRAN Ticaret Sanayi Maden ve Tarım Odası (TSMTO) Başkanı Muhsin Celalpur "İstanbul Sanayi Odası (İSO) İran'da Organize Sanayi Bölgesi oluşturacak" dedi. İran resmi ajansı IRNA'ya konuşan Celalpur, İSO'nun İran'da 140 birimden oluşan Organize Sanayi Bölgesi inşa edeceğini belirtti. Kurulacak sanayi bölgesi için ilk etapta 10 milyar dolarlık yatırım yapılacağını belirten Celalpur "Varılan anlaşmaya göre, bu bölgedeki iş gücünün yüzde 85'i İran, yüzde 15'i ise Türkiye'den olacak" dedi. Celalpur, sanayi bi-

rimlerinin inşa çalışmalarının bu yılın ikinci yarısında başlayacağını söyledi. İran TSMTO Bakan Yardımcısı Ali Yezdani ise ülkedeki sanayi bölgelerinde yabancıların yer aldığını ancak ilk kez yabancı bir ülkenin İran'da Özel Sanayi Bölgesi kuracağını belirtti. Konuya ilişkin iyi niyet anlaşması önceki akşam İSO Başkanı Erdal Bahçıvan ve İran TSMTO Başkanı Celalpur tarafından imzalandı. Bahçıvan "OSB oluşturmak için Odamızda deneyimli arkadaşlarımızdan oluşacak bir çalışma komisyonu kuracağız" dedi.

İRAN'A SANAYİYİ TÜRKLER GÖTÜRECEK

İSO'dan Tahran'a 10 milyar \$'lık OSB

İlk defa yabancı bir ülke olarak Türkiye, İran'da Özel Sanayi Bölgesi kuracak. 140 birimden oluşacak OSB, ikili ilişkileri zirveye taşıyacak.

Türkiye'nin İran açılımında önemli bir gelişme yaşandı. İran Ticaret Sanayi Maden ve Tarım Odası (TSMTO) Başkanı Muhsin Celalpur, "İstanbul Sanayi Odası (İSO) İran'da Organize Sanayi Bölgesi oluşturacak" dedi. İran resmi ajansı IRNA'ya konuşan Celalpur, "Organize Sanayi Bölgesi 140 birimden oluşacak. İlk etapta 10 milyar dolarlık yatırım yapılacak. Varılan anlaşmaya göre, bu bölgedeki iş gücünün yüzde 85'i İran, yüzde 15'i ise Türkiye'den olacak" ifadesini kullandı. Celalpur, sanayi birimlerinin inşaa çalışmalarının bu yılın ikinci yarısında başlayacağını söyledi. İran TSMTO Bakan Yardımcısı Ali Yezdani ise ülkedeki sanayi bölgelerinde yabancıların yer aldığını ancak ilk defa yabancı bir ülkenin İran'da Özel Sanayi Bölgesi kuracağını belirtti. Yezdani, "Şu anda Merkez, Erdebil, Semnan ve Hemedan eyaletlerinde sanayi bölgesi oluşturma yönünde İSO'ya sunduğumuz öneri kabul edildi. Bu bölgeler enerji nakil hatlarına, havayollarına ve ulaşımaya yakınlık gibi özelliklere sahip" ifadelerini kullandı.

İSO Başkanı **Erdal Bahçivan** da şunları söyledi: "İran seyahatimizden sonra bir adım daha ileri gittik. OSB'yi oluşturmak için bir çalışma komisyonu hazırlığına başlıyoruz. Umut ediyoruz ki bu, ilişkilerin gelişmesi noktasında arzu ettiğimiz ilerlemeler ve nitelikli iş birliklerine kapı açacak."

Erdal Bahçivan

İran'la 10 milyar dolarlık anlaşma

■ **İstanbul Sanayi Odası**, İran Sanayi Odası ile bu ülkede Organize Sanayi Bölgesi kurmak için iyi niyet anlaşması imzaladı. 140 fabrikanın yer alacağı sanayi bölgesi için ilk etapta 10 milyar dolarlık yatırım yapılacak. 9

140 fabrikalık OSB için ilk etapta 10 milyar \$'lık yatırım

ISO'dan İran'la DEV ANLAŞMA

İstanbul Sanayi Odası ile İran Ticaret Sanayi Maden ve Tarım Odası arasında bu ülkede Organize Sanayi Bölgesi oluşturulmasını içeren iyi niyet anlaşması imzalandı. **Kurulacak 140 fabrikalık sanayi bölgesi için ilk etapta 10 milyar dolarlık yatırım yapılacaktır.**

İran Ticaret Sanayi Maden ve Tarım Odası (TSMTO) Başkanı Muhsin Celalpur, **İstanbul Sanayi Odası**'nın (ISO) İran'da Organize Sanayi Bölgesi oluşturacağını açıkladı. İran resmi ajansı IRNA'ya konuşan Celalpur, **İstanbul Sanayi Odası**'nın İran'da 140 birimden oluşan Organize Sanayi Bölgesi inşa edeceğini belirtti. Kurulacak sanayi bölgesi için ilk etapta 10 milyar dolarlık yatırım yapılacağını belirten Celalpur, "Varılan anlaşmaya göre, bu bölgedeki iş gücünün yüzde 85'i İran, yüzde 15'i ise Türkiye'den olacak" ifadesini kullandı.

PROJEYE BU YIL BAŞLANIYOR

Celalpur, sanayi birimlerinin inşa çalışmalarının bu yılın ikinci yarısında başlayacağını söyledi. İran TSMTO Bakan Yardımcısı Ali Yezdani ise ülkedeki sanayi bölgelerinde yabancıların yer aldığını ancak ilk kez yabancı bir ülkenin İran'da Özel Sanayi Bölgesi kuracağını belirtti.

İran'da ISO tarafından Organize Sanayi Bölgesi oluşturulmasına yönelik iyi niyet anlaşmasının önceki akşam ISO Başkanı Erdal Bahçıvan ve İran TSMTO Başkanı Muhsin Celalpur tarafından imzalandığı öğrenildi.

Yezdani, "Türkiye'nin yanı sıra Çin ve Rusya ile de Casek ve Bem bölgelerinde Organize Sanayi Bölgesi inşası için müzakereler yürüttük. Şu anda Merkezi, Erdebil, Semnan ve Hemedan eyaletlerinde sanayi bölgesi ve özel ekonomi bölgesi oluşturma yönünde **İstanbul Sanayi Odası**'na sunduğumuz öneri kabul edildi" dedi. Yezdani, "Bu Türk tarafına sunduğumuz yedi bölge ve özel ekonomi bölgesi oluşturma önerisi enerji nakil hatlarına, havaalanına ve ulaşım hatlarına yakınlık gibi özelliklere sahip bulunuyor" dedi.

NİTELİKLİ BİR İŞ BİRLİĞİNE KAPI AÇACAK

ISO Başkanı Bahçıvan ise konuyla ilgili yaptığı yazılı açıklamada; Organize Sanayi Bölgesi için bir çalışma komisyonu hazırlığına başlayacaklarını ifade etti. İran'la beraber atılacak iş birliği adımlarının nitelikli iş birliğine kapı aralayacağını aktaran Bahçıvan, "Bu gelişme bizim ISO Meclisi olarak yaptığımız son İran seyahatimizden sonra açıkladığımız 'Birlikte OSB kurma' düşüncesinin bir adım ilerisidir. Bir yol haritası oluşturmak için bir araya gelindi. Bu konuda önümüzdeki günlerde atılabilecek somut adımlar konuşuldu. İran seyahatimizden sonra bir adım daha ileri gittik ve bir iyi niyet anlaşması yaptık. Bu çerçevede İran'da bir OSB oluşturmak için Odamızda deneyimli arkadaşlarımızdan oluşacak bir çalışma komisyonu hazırlığına başlıyoruz" dedi.